

Malament, la cosa no podia començar pitjor. De fet va ser el mateix Posidó, déu dels mars i de les fonts, endut per la passió, qui es va encapritxar de Medusa quan era una jove molt bella. No podent dominar els seus impulsos, per què ho havia de fer si era un déu!, va segrestar Medusa i la va violar, en un exercici de patriarcat tòxic insuportable als nostres ulls, però ben acostumat en el món mitològic. No es va acabar aquí sinó que aquell abús es va produir al sòl d'un temple consagrat a una altra deessa, Atena, patrona de la saviesa i de la guerra; ambdues virtuts van plegades segons sembla, si més no per practicar la saviesa de no anar a la guerra, si no és estrictament indispensable. Atena, doncs, va tenir un atac de gelosia, perquè Posidó havia preferit una mortal, Medusa, i no l'havia triada a ella, potser perquè li hauria posat les coses pel clar. Total que, qui s'endugué les ires de la deessa engelosida no fou pas Posidó no, fou la pobra Medusa altre cop; metamorfosejada ara en gorgona, un espècimen veritablement perillós i espantós, amb ullals de senglar en lloc de dents, urpes de coure esmolades com navalles i uns cabells formats de serps verinoses. No s'acabava aquí el càstig d'Atena, sinó que el que feu famosa la gorgona Medusa fou que la seva mirada petrificava tots els qui gosessin

creuar-hi la vista, com així passà amb multitud de persones, herois, animals i plantes, fins i tot. Perseu fou l'encarregat de matar la pobra Medusa, a fi de comptes castigada per partida doble pels déus antics; l'heroi va aconseguir tallar-li el cap, ficar-lo en un sarró i amb ell, destruir els seus enemics. Aquesta història i moltes més l'explica Stephen Fry (1957) en el seu llibre «Herois», totalment recomanable per a un repàs amè i divertit entorn de les mitologies gregues antigues.

I d'on surt Pegàs, el cavall alat? Doncs del coll de la Medusa, quan Perseu li talla el cap. L'abusada i colèrica gorgona estava embarassada de Posidó des d'aquella violació sagrada, però no havia pogut donar a llum. Tan sols quan l'heroi semideu li faci una obertura mortal en el seu cos podran néixer els bessons del seu interior, no per la via humana, diguem-ho així, sinó precisament pel coll. Els bessons seran Crisàor, un jove guerrer que duia una espasa d'or lluent, i el mateix Pegàs, el cavall alat, que durà Bel·lerofont, un altre heroi, a cavalcar en totes les seves aventures i proeses. El corser acabarà adoptat per Zeus a l'Olimp, on el servirà per portar-li els llamps d'una banda a l'altra, segons ha de menester en tot moment. Ja es veu que aquesta història no podia acabar bé. Tenia raó sant Pau quan renya els seus deixebles Timoteu i Titus, perquè no s'entreguin en aquestes «genealogies inacabables que

fomenten discussions, perquè totes són inútils i absurdes. Més val fixar-se en el pla salvador de Déu que es manifesta en la fe» (1Tm 1,4; Tt 3,9). Per molt que un s'hi posi, costa moltíssim recordar-se de totes aquestes aventures mitològiques, tan arrelades en el món antic, sense més contacte amb la realitat sinó amb una certa projecció antropològica i històrica, difícil de concretar.

No es pot negar que aquestes històries esdevenen sempre interessants, per la seva complexitat i antiguitat, a més de reflectir els comportaments humans en els déus de l'Olimp; uns déus que de tan humans, abandonen la seva transcendència. Uns relats que, de tant imaginatius, costa que puguin arrelar en el sentit social i l'experiència quotidiana. No en va, en l'inici de la predicació cristiana dels primers segles, els cultes

grecs, romans i egipcis varen caure sense forçar-los, senzillament perquè es varen veure en una total desproporció davant del relat cru, arrelat històricament i profundament commovedor dels Evangelis, de l'acció social de l'Església i del missatge de sentit i de transcendència que traslluen els escrits cristians amb el seu genuí missatge. De tan impensable i tan il·lògic com era el fet que Déu es fes humà en Jesús de Natzaret, se n'extreia directament que tan sols al Déu veritable se li podia acudir redimir la humanitat per aquest

biaix. Però bé, aquest ja és un camí que ha de fer cadascú davant de la transmissió evangèlica.

Ara ha tornat Pegasus, sí, amb el nom llatinitzat. Ja no ve de Roma, ni d'Atenes, ni és fruit d'una acció heroica, sinó que emprèn el seu vol des de les costes oposades a les nostres: Israel. Els governs s'hi presten, els sembla trobar la solució a tots els seus problemes, la resposta a les seves preguntes entorn de l'ordre, el control, el coneixement de l'altre, en especial de l'enemic, del contrincant polític. Pegàs vola novament solcant, no els aires com en la mitologia, sinó les xarxes informàtiques. És capaç de galopar en els nostres ordinadors, telèfons mòbils i tauletes, trepitjar les trucades, potinejar els missatges, ficar-se enmig dels whatsapp, xuclar les preteses males intencions dels conspiradors i dels que no ho són, simplement en nom de la seguretat de l'estat. Cantava Jacques Brel (+1978), a «*Les singes* – els micos», que «la raó d'estat s'ha carregat la raó» de ser dels drets humans, de les llibertats personals, perquè aquests micos, els funcionaris que arreglen la vida, que pretenen ordenar-la i controlar-la, que són ells els que «han inventat la cambra de gas, la cadira elèctrica, la bomba de napalm i la bomba atòmica.» Tot molt organitzat, racional, normal, lògic i fins necessari, tal i com ens demostren cada dia els que venten el foc de la guerra a Europa, encara.

